

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9CoCsp/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201958
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1622201958.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu : EOS KSI Slovensko, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava, IČO : 35 724 803, zastúpená : Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava, IČO : 53 255 739, proti žalovanej : K.-E. F., W.. X. X. XXXX, F. H.Q. XXXX/XX, Y., o zaplatenie 7.191,11 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 2. 2. 2024 sp. zn. 4Csp/69/2022 - 134, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **n e m á** voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Uvedeným rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 7.191,11 € (pozostávajúcej z neuhradenej istiny úveru 6.246,29 €, ďalej riadnych úrokov 809,42 €, úrokov z omeškania 61,54 € a ostatného príslušenstva vo výške 73,86 €), spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.055,71 € od 8. 5. 2021 až do zaplatenia a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 298,77 €. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi OTP Bankou Slovensko, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej OTP Banka Slovensko, a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 9.600 €. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Obč. zák. a ZoSÚ), keďže OTP Banka Slovensko, a.s. pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

2/ Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vo všeobecnosti platí, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný, je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom

sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdených povinností, o ktorú v konaní ide.

3/ Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore vyvodzuje zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 7. 5. 2021 uzavretej medzi OTP Bankou Slovensko, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, v spojení s prílohou k tejto zmluve, na základe čoho malo k 7. 5. 2021 dôjsť taktiež k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobcu.

4/ Postavenie pohľadávky je upravené v ust. § 524 a nasl. Obč. zák. So zreteľom na to, že veriteľom pohľadávky v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok bola OTP Banka Slovensko, a.s., teda banka, na platné postúpenie pohľadávky na žalobcu bolo taktiež nevyhnutné splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcich z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukazoval na judikát R 60/2018, z ktorého právnej vety vyplýva, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. V odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd zdôraznil, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

5/ Súd prvej inštancie tiež poukázal na právnu vetu judikátu R 6/2022, v ktorej sa uvádza : „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“ Krajský súd v Bratislave v rozsudku zo dňa 29. 11. 2022 sp. zn. 3Co/84/2021 vychádzajúc z uvedenej právnej vety skonštatoval, že postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť ale i preukázať, že pred postúpením bola predmetná pohľadávka splatná, že banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient i napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoľáva, nakoľko v takom prípade sa ust. § 151 ods. 1 CSP o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ust. § 151 ods. 1 a ods. 2 CSP a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 246/2019).

6/ V súdnej právnej veci žalobca preukázal, že OTP Banka Slovensko, a.s. predmetný úver riadne zosplatnila k 29. 6. 2020 a podmienka splatnosti pohľadávky bola teda ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok splnená. Žalobca však v konaní ničím nepreukázala, že OTP Banka Slovensko, a.s. pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok písomne vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy z úveru (uvedené žalobca v konaní ani len netvrdila).

7/ Súd prvej inštancie v súvislosti s písomnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 3. 2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom dovolací súd v rámci riešenia dovolacej otázky „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, dospel k záveru, že „Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Následne Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 27. 10. 2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 skonštatoval neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ohľadne tejto dovolacej otázky s poukazom na to, že už bola vyriešená v spomínanom uznesení sp. zn. 2Cdo/266/2020. Súdu je z úradnej činnosti známe, že žalobca v tejto súvislosti poukazuje na predchádzajúce uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. 1. 2022 sp. zn. 8Cdo/169/2020. Tento jej odkaz je ale nenáležitý, nakoľko v uvedenom rozhodnutí dovolací súd právnu otázku „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“ neriešil. Dovolací súd tu iba v rámci skúmania, či nedošlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces, ohľadom námietky nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu stručne poukázal na závery, ku ktorým dospeli oba nižšie sudy.

8/ Je teda zjavné, že v prejednávanej právnej veci neboli splnené všetky zákonné podmienky pre postúpenie predmetnej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo zakladá dôvod

neplatnosti tohto postúpenia podľa § 39 Obč. zák. Vzhľadom na neplatnosť postúpenia predmetnej pohľadávky nie je daná ani aktívna vecná legitímácia žalobcu v tejto veci. Súd prvej inštancie žalobcu v celom rozsahu zamietol (čo sa týka istiny aj príslušenstva, vrátane nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

9/ O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie na základe ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná síce dosiahla v konaní plný úspech, keďže žaloba bola zamietnutá, súd prvej inštancie jej však nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

10/ Uvedený rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca; jeho odvolanie smerovalo proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Žalobca sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku tak, že odvolací súd jeho žalobe vyhovie, resp. rozsudok zruší a vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ďalej, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11/ Žalobca vo svojom odvolaní trval na tom, že v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ - právny predchodca žalobcu OTP Banka , a.s. (postupca) dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaná bola v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaná bola postupcom vyzvaná na úhradu omeškaných splátok, o.i. aj výzvami (s doručenkami) zo dňa :

- výzvou zo dňa 19. 5. 2020 na úhradu dlžnej sumy - označenou ako „Posledná výzva pred zosplatením“;

- výzvou zo dňa 15. 6. 2020, ktorou postupca vyhlásil úver za predčasne splatný.

12/ Za kvalifikovanú výzvu právneho predchodcu žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách pritom možno považovať nielen výzvu zo dňa 19. 5. 2020 ale aj oznámenie o vyhlásení splatnosti zo dňa 15. 6. 2020. Žalobca preto považuje za nesporné, že v konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky (7. 5. 2021) napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách. Ust. § 92 ods. 8 cit. zákona nijakým možným výkladom nepojednáva o tom, že na platné postúpenie pohľadávky je potrebná „osobitná“ výzva (a rovnako neurčuje ani žiadne jej osobitné náležitosti) - ale práve naopak - ak sú kumulatívne splnené zákonné podmienky, tak potom k účinnému postúpeniu pohľadávky riadne došlo a žalobca je v konaní vecne aktívne legitímovaný, pretože za kvalifikovanú výzvu možno o.i. považovať aj výzvu zo dňa 19. 5. 2020, ako aj výzvu zo dňa 15. 6. 2020.

13/ Žalobca poukazoval v odvolaní na to, že napadnuté rozhodnutie nezohľadňuje judikatúru najvyšších súdnych autorít, pokiaľ ide o obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách, ako aj, či výzvou podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách možno rozumieť aj podanie, ktorým veriteľ vyhlasuje splatnosť pohľadávky. Podľa žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je súladné s aktuálnou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 z 27. 9. 2023 : „Primárnym právnym problémom v prejednávanej veci je posúdenie (ne)platnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 Obč. Zák., pretože od tejto skutočnosti sa odvíja aktívna vecná legitímácia žalobkyne. Rozhodujúcim je teda posúdenie, aké podmienky musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobkyňu zmluvou o postúpení pohľadávok, keď je zrejmé, že ich nedodržanie je sankcionované absolútnou neplatnosťou tohto právneho úkonu pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Podľa názoru dovolacieho súdu niet žiadneho dôvodu odkláňať sa od názorov vyjadrených v citovanom judikáte R 60/2018 a vyžadovať, aby výzva banky adresovaná dlžníkovi v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách obsahovala ďalšie, osobitné náležitosti než tie explicitne vyjadrené. Uvedené rozhodnutie jasne definovalo podmienky pre platné postúpenie pohľadávky banky, a to a) preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a b) dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Vychádzajúc z uvedeného, ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje,

povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky, banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka. Zákon ale pre výzvu v zmysle cit. ustanovenia nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti. Z citovaného znenia sporného ustanovenia výslovne vyplýva len to, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku, ak je napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z predmetného ustanovenia však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmá konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že uvedenú otázku pritom okrajovo riešilo aj rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého vyplýva, že za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky. V posudzovanom prípade právny predchodca žalobkyne Poštová banka, a.s. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo 6. 5. 2019 (č.l. 8 a nasl. spisu) postúpil na žalobkyňu pohľadávku žalovaného zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na č.l. 45 spisu je založená výzva právneho predchodcu žalobkyne adresovaná žalovanému na zaplatenie dlžnej pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 4. 3. 2015, ktorá je právnym predchodcom žalobkyne datovaná dňom 16. 1. 2017. Žalobkyňa súdu predložila i listinu z 13. 2. 2017 adresovanú žalovanému (č. l. 18 spisu), ktorej obsahom bolo vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úverovej pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 4. 3. 2015 ako aj výzva na zaplatenie dlžnej sumy, s ktorou bol žalovaný k 13. 2. 2017 v omeškaní. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd nepovažovali takéto oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti za kvalifikovanú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách s odôvodnením, že pre posúdenie pohľadávky v zmysle predmetného ustanovenia zákona o bankách nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka klienta informovať, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Ak teda odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí vyslovil, že žalobkyňa predloženými listinami zo 16. 1. 2017 a 13. 2. 2017 vzhľadom na ich obsah a dátum vyhotovenia i doručovania nepreukázala splnenie požiadaviek v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože ich účelom bolo iba splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a nemajú žiaden vzťah k právnemu úkonu postúpenia pohľadávky, od ktorého žalobkyňa odvodzovala svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore, dovolací súd uzatvára, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nad rámec dáva dovolací súd ešte do pozornosti potrebu zaoberať sa otázkou, či žalovaný mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom mu doručovaných výziev postupcu z 16. 1. 2017 a 13. 2. 2017 (bez ohľadu na to, či tak skutočne urobil), keď z obsahu súdneho spisu sa javí, že predmetné písomnosti boli žalovanému doručované na adresu uvedenú v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX a žalovaný si ich v odbernej lehote neprevzal. Dovolací súd pripomína, že ak adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav vôle bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. V kontexte uvedeného najvyšší súd záverom konštatuje, že nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu. Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oboznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 Obč. zák.).“ Žalobca tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. 11. 2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 3. 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017.

14/ Žalobca záver prvoinštančného súdu označil v odvolaní za prehnaný formalizmus, ktorý prispieva k nejednotnosti a určitej ojedinelosti prezentovaného právneho názoru okresného súdu v porovnaní

s právnymi názormi krajských súdov ohľadom danej otázky, čo má za následok nepredvídateľnosť a prekvapivosť rozhodnutí a narúša princíp právnej istoty. Žalobca preto poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov SR v rovnakej otázke (avšak s opačným právnym názorom) : uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/13/2022 zo dňa 17. 8. 2022; uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/9/2021 zo dňa 21. 9. 2022; rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/16/2022 zo dňa 28. 6. 2022; tiež rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/67/2021 zo dňa 14. 4. 2022; uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoCsp/5/2022 zo dňa 3. 1. 2023; rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoCsp/2/2022 zo dňa 28. 7. 2022; rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoCsp/33/2022 zo dňa 27. 10. 2022; rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoCsp/50/2021 zo dňa 30. 11. 2021; uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/89/2013 zo dňa 30. 4. 2013; uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/152/2019 zo dňa 15. 4. 2020.

15/ Žalobca záverom v odvolaní dodal, že splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zák. o bankách v konaní preukázal platobnou históriou úveru, predloženými výzvami zo stany postupcu, ako aj priloženými dôkazmi o doručovaní priamo žalovanému. Žalobca považuje za nevyhnutné napadnutý rozsudok podrobiť okamžitej revízii zo strany odvolacieho súdu, nakoľko právne závery v ňom uvedené nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a ani v platnej právnej úprave, ktorá sa na predmetnú vec vzťahuje.

16/ Žalovaná sa na odvolanie žalobcu nevyjadrila.

17/ Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania žalobcu v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP (t.j. v celom rozsahu), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech; súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav v zmysle § 215 ods. 1 CSP a vec posúdil po právnej stránke správne; svoje rozhodnutie aj náležitým spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP). S odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie sa odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP stotožňuje.

18/ Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách (v znení účinnom v čase postúpenia uplatnenej pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19/ Podľa § 525 ods. 1, ods. 2 Obč. zák. postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

20/ Podľa § 39 Obč. zák., neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21/ Súd prvej inštancie správne zameral svoju pozornosť na skutočnosť, či boli splnené podmienky vyžadované zákonom na platné postúpenie pohľadávky patriacej pôvodne OTP Banka Slovensko, a.s. ako (pôvodnému) veriteľovi z úverovej zmluvy na žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách, čím zároveň skúmal, či žalobcovi svedčí vecná aktívna legitímácia v spore.

Prvoinštančný súd otázku vecnej aktívnej legitímácie skúmal z úradnej povinnosti, t.j. bez ohľadu na to, že žalovaná samotná bola v konaní pasívna - k žalobe sa nevyjadrila, na termín ústneho pojednávania sa nedostavila, pričom svoju neúčasť na ňom nijako neospravedlnila. Súd prvej inštancie tento svoj postup podporil odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 10. 2021 sp. zn. 4Cdo/162/2020 publikované ako judikát pod č. R 6/2022, podľa ktorého súd v sporoch s ochranou slabšej strany skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Predmetný spor je pritom typickým spotrebiteľským sporom, vyplývajúcim zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorom má žalovaná postavenie spotrebiteľa (keď spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu založeného v danom prípade zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu venoval v odôvodnení svojho rozsudku v jeho bode 23). Uvedený postup súdu prvej inštancie (skúmanie splnenia podmienky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu napriek procesnej pasivite žalovanej) vyhodnotil aj odvolací súd za správny, neodporujúci zákonu.

22/ Pre kladné zodpovedanie otázky o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu teda bolo nutné, aby súd dospel k záveru, že v posudzovanej právnej veci boli splnené zákonné požiadavky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách.

23/ Postúpenie pohľadávky (cesia) vo všeobecnosti znamená, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi veriteľ nový, t.j. jej dôsledkom je zmena v osobe veriteľa. Uvedená zmena však nič nemení na právach ani povinnostiach dlžníka, čo je dôvod, pre ktorý sa na zmenu v osobe veriteľa nevyžaduje dlžníkov súhlas. Účelom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je nezhoršiť v dôsledku postúpenia pohľadávky postavenie dlžníka. Preto mu zostávajú zachované všetky námietky voči postúpenej pohľadávke ako aj možnosť namietať svoje vzájomné pohľadávky. Dôsledky postúpenia pohľadávky sa tak prejavia hlavne v právnom postavení postupcu (pôvodného veriteľa), ktorý postúpením pohľadávky stráca túto pohľadávku so všetkým príslušenstvom aj právami, s ňou spojenými. Namiesto postupcu sa potom stáva (novým) veriteľom postupník namiesto postupcu (dovtedajšieho veriteľa). Vzhľadom na zmeny spojené s postúpením pohľadávky Občiansky zákonník vyžaduje písomnú formu pre postúpenie pohľadávky a tiež ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia.

24/ Citované ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ustanovuje osobitné špeciálne podmienky, ktorých splnenie vyžaduje pre postúpenie čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, keď zákon o bankách má voči Občianskemu zákonníku postavenie špeciálneho predpisu. Pokiaľ by tieto osobitné podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zák. o bankách neboli v konkrétnom prípade splnené, k postúpeniu pohľadávky by došlo v rozpore so zákonom (t.j. zákonom o bankách), a teda postúpenie pohľadávky by bolo v zmysle ust. § 525 ods. 2 Obč. zák. vylúčené, takže by išlo o neplatný právny úkon podľa § 39 Obč. Zák. Novému veriteľovi by v dôsledku neplatného postúpenia pohľadávky v konaní nesvedčala aktívna vecná legitímácia.

25/ Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v súdnej právnej veci vychádzalo z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 3. 2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom najvyšší súd ako súd dovolací riešil otázku, „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, v ktorom rozhodnutí dovolací súd dospel k záveru, že „obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Súd prvej inštancie vychádzajúc z uvedeného právneho záveru dovolacieho súdu v jeho rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/266/2020 po zistení, že v súdnej právnej veci nebola žalovanej ako dlžníčke (v postavení spotrebiteľa) z úverovej zmluvy zaslaná písomná výzva pôvodného veriteľa (OTP Banka Slovensko a.s.) na úhradu žalovanej sumy pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky, potom dospel k správne právnemu záveru o nesplnení osobitných podmienok vyžadovaných ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky z úveru z banky na tretí nebankový subjekt, konkrétne chýbajúcu osobitnú písomnú výzvu dlžníkovi, že je tento v omeškaní s úhradou čo i len časti svojho záväzku. Keďže cit. ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách predpokladá takúto samostatnú písomnú výzvu, nemožno považovať za takúto výzvu list zo dňa 15. 6. 2020 (pôvodného) veriteľa OTP Banky Slovensko, a.s. o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktorým listom banka tiež oznámila žalovanej, že je povinná zaplatiť celý jej záväzok zo zmluvy o úvere, ktorý predstavuje ku dňu 14. 6. 2020 sumu 6.705,58 € (istina 6.246,29 €, úroky 390,40 €, úroky

z omeškania 7,24 € a poplatky 73,86 €, spolu s úrokmi z omeškania počítanými zo zostatku istiny úveru od 14. 6. 2020 do zaplataenia), s tým, že účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva v 10. deň odo dňa doručenia výzvy, keď v deň účinnosti je dlžníčka (žalovaná) tiež povinná zaplatiť celý jej záväzok zo zmluvy. Zásielka obsahujúca predmetný list banky adresovaná žalovanej bola vrátená poštou dňa 19. 6. 2020 veriteľovi - vtedy OTP Banka Slovensko, a.s. - s poznámkou „adresát neznámy“.

26/ Obdobne nemožno za samostatnú a výlučnú písomnú výzvu považovať ani oznámenie pôvodného veriteľa z úverovej zmluvy - OTP Banka Slovensko, a.s., realizované ešte jeho skorším listom zo dňa 19. 5. 2020, ktorým žalovanú vzhľadom na jej omeškanie vyzval na úhradu dlžnej čiastky (vtedy vo výške 1.387 € najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy) a zároveň žalovanú upozornil na možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný v prípade, ak svoj záväzok nevyrovná. Predmetná zásielka sa vrátila banke dňa 21. 5. 2020 s poznámkou „adresát neznámy“. Ako v prípade písomného listu pôvodného veriteľa OTP Banky Slovensko, a.s. zo dňa 19. 5. 2020, tak aj listu zo dňa 15. 6. 2020, adresovaných žalovanej, nešlo o samostatné a výlučné výzvy na úhradu dlhu, keď tieto boli súčasťou či už upozornenia na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, resp. obsahovali samotné vyhlásenie úveru za predčasne splatný.

27/ Závery súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie, si odvolací súd osvojil. Odvolaciemu súdu je známe, že predmetná otázka je súdmi riešená nejednotne, o čom svedčia aj početné rozhodnutia súdov, na ktoré poukázal žalobca vo svojom odvolaní. V danom prípade ale odvolací súd považoval za potrebné a správne stotožniť sa s právnymi závermi súdu prvej inštancie, tak, ako na ne poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku, (v súlade s právnymi závermi ku ktorými dospel Najvyšší súd SR napr. vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/266/2020, ale tiež sp. zn. 9Cdo/90/2023), keď za rozhodujúcu okolnosť, ktorú je nutné zohľadňovať pri riešení danej otázky, považoval odvolací súd spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, z ktorého plynú záväzok žalovanej. Spotrebiteľské právne vzťahy sú charakteristické nerovnováhou v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, keď dodávatelia majú často dominantné postavenie na trhu a aj masívnejšie zdroje na presadenie svojich záujmov v porovnaní so spotrebiteľmi. Z uvedeného dôvodu sa právny poriadok (Občiansky zákonník, zákon na ochranu spotrebiteľa, ale tiež zákon o bankách a pod.) snaží uvedenú nerovnováhu v právnom pomere medzi spotrebiteľom a dodávateľom vyvážiť väčšou mierou právnej ochrany spotrebiteľa.

28/ V prípade spomínaného zákona o bankách (zák. č. 438/2001 Z.z.) je to práve ust. § 92 ods. 8 cit. zák., ktoré má motivovať banku k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu s dlžníkom pri dlhodobom nesplácaní úveru, a teda neobmedziť sa len na každomesačné pripisovanie úrokov, poplatkov, úrokov z omeškania a príp. iných sankcií na účet dlžníka, čím by sa dlh neustále navyšoval. Podobné konanie banky by nezodpovedalo požiadavke, aby banka konala vo vzťahu s klientom (dlžníkom) s odbornou starostlivosťou. Rovnako by nezodpovedalo záujmom a ani požiadavke ochrany spotrebiteľa, keby bola banka oprávnená kedykoľvek počas trvania záväzkového úverového vzťahu postúpiť pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, včítane takej, ktorá zvýšenému dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska nepodlieha. Požiadavka samostatnej a výlučnej písomnej výzvy banky je tak podľa názoru odvolacieho súdu výrazom ochrany spotrebiteľa, slúžiacej na vyváženie už spomínanej nerovnováhy v právnom vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v spotrebiteľských právnych vzťahoch.

29/ Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP), keď v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenia napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie.

30/ O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto jej vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Nakoľko však žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, odvolací súd jej právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP tak nebude nutné rozhodovať.

31/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 10 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).